EELNÕU

# Ravikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (töövõimetuse ennetamine)

## § 1. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

**1)** paragrahvi 5 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kindlustatud isik, kes iseenda eest maksab sotsiaalmaksu, on füüsilisest isikust ettevõtja, kohtutäitur ja notar, kes maksab sotsiaalmaksu ettevõtlusest saadavalt tulult vastavalt sotsiaalmaksuseadusele.“;

**2)** paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku kindlustuskaitse tekib äriregistrisse kandmisest, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojas või Notarite Kojas registreerimisest 14-päevase ooteaja möödumisel. Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Notarite Koda või Tartu Maakohtu registriosakond on kohustatud esitama Tervisekassale isiku Tervisekassa andmekogusse kandmiseks vajalikud kindlustuskaitse tekkimise andmed seitsme kalendripäeva jooksul äriregistrisse kandmisest või ametisse asumisest.“;

**3)** paragrahvi 10 lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku kindlustuskaitse lõpeb kahe kuu möödumisel äriregistris kustutamiskande tegemisest, ametist vabastamisest või tagandamisest. Tartu Maakohtu registriosakond, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ning Notarite Koda on kohustatud teatama Tervisekassale käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku tegevuse lõpetamisest, ametist vabastamisest või tagandamisest kümne kalendripäeva jooksul äriregistris kustutamiskande tegemisest, ametist vabastamisest või tagandamisest.

(4) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku kindlustuskaitse peatub kahe kuu möödumisel tema tegevuse peatamise, sealhulgas hooajalise tegevuse peatamise äriregistrisse kandmisest, ametisoleku või ametivolituste peatamisest. Ametisoleku või ametivolituste peatamisel peatub kindlustuskaitse üksnes juhul, kui isik ei maksa peatamise perioodil enda eest sotsiaalmaksu. Tartu Maakohtu registriosakond, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ning Notarite Koda on kohustatud teatama Tervisekassale isiku tegevuse, ametisoleku või ametivolituste peatamisest kümne kalendripäeva jooksul äriregistris peatamiskande tegemisest, ametisoleku või ametivolituste peatamisest.

(5) Kui käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isik jätkab pärast ametisoleku või ametivolituste peatamist ettevõtlusega või tema ametisoleku või ametivolituste peatamine lõpeb, on Tartu Maakohtu registriosakond, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ning Notarite Koda kohustatud esitama Tervisekassale ettevõtluse jätkamise andmed kümne kalendripäeva jooksul jätkamisest või peatamise lõppemisest. Andmete saamisel jätkub kindlustuskaitse ilma ooteajata.“;

**4)** paragrahvi 25 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) ravim või meditsiiniseade (ravimihüvitis, meditsiiniseadmehüvitis ning täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis).“;

**5)** seaduse 3. peatüki 4. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**4. jagu**
**Ravimihüvitis, meditsiiniseadmehüvitis ning täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis**“;

**6)** paragrahv 47 tunnistatakse kehtetuks;

**7)** seaduse 3. peatüki 4. jagu täiendatakse §-ga 49[1] järgmises sõnastuses:

„**§ 49[1]. Täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis**

(1) Tervisekassa võtab täiendavalt tasu maksmise kohustuse üle, kui kindlustatud isiku tasutud summa kalendriaastas ambulatoorseks raviks vajalike ja ravimite loetellu kantud ravimite ning tavakasutajale vigastuse või haiguse raviks või leevendamiseks või haiguse jälgimiseks vajalike ja meditsiiniseadmete loetellu kantud meditsiiniseadmete ostmiseks ületab kalendriaastas 100 eurot (edaspidi *täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis*).

(2) Täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise suuruse arvutab retseptikeskus kindlustatud isiku ravimi ja meditsiiniseadme väljaostmise hetkel, arvestades retseptikeskuses olevaid andmeid.

(3) Kui kindlustatud isikule ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik ettenähtud täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise võrra soodustust teha, võimaldatakse see talle järgmisel ostul või hüvitatakse saamata jäänud täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis kindlustatud isiku taotlusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Kui kindlustatud isik ei tee jooksval kalendriaastal järgmist ostu või ei esita käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotlust, siis kandub isiku viimase ostu hetkel saamata jäänud täiendav ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitis üle järgmisesse kalendriaastasse.

(6) Täiendava ravimi- ja meditsiiniseadmehüvitise arvutamisel ei võeta arvesse Tervisekassa tasutud summasid, samuti summasid, mis ületavad piirhinda või hinnakokkuleppes märgitud hinda.

(7) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt arvutatud summa on 100 kuni 300 eurot, hüvitab Tervisekassa 100 eurot ületavast osast 50 protsenti.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt arvutatud summa ületab 300 eurot, hüvitab Tervisekassa lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 7 arvutatule 300 eurot ületavast osast 90 protsenti.“;

**8)** paragrahvi 50 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Isikule, kes saab isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu, võib maksta haigushüvitist käesolevas seaduses sätestatud tingimustel.“;

**9)** paragrahvi 51 lõike 1 punktid 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) kindlustatud isiku töötamine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^5$ lõike 1 alusel;
4) kindlustatud isiku tööst keeldumine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^5$ lõike 3 alusel;“;

**10)** paragrahvi 51 lõiget 1 täiendatakse punktiga $4^1$ järgmises sõnastuses:

„$4^1$) kindlustatud isiku töötamine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^4$ lõike 1 alusel;“;

**11)** paragrahvi 52 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Töövõimetusleht on kindlustatud isiku ajutist töövõimetust ja töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastatust tõendav dokument. Töövõimetusleht võib sisaldada ettepanekuid terviseseisundile vastavate töötingimuste kohta töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastatuse ajal. Töövõimetuslehe kirjutab kindlustatud isikule välja teda raviv või talle teenust osutav tervishoiutöötaja elektroonilisel kujul ja see edastatakse töövõimetuslehe avamisel ja lõpetamisel viivitamata X-tee liidese kaudu Tervisekassa andmekogusse.“;

**12)** paragrahvi 52 lõiked 2 ja $2^1$ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Töövõimetuslehe väljakirjutamise õigus on tervishoiutöötajal. Töövõimetuslehe väljakirjutaja vastutab ajutise töövõimetuse kindlustusjuhtumi õigesti määramise ja ajutise töövõimetuse põhjendatuse eest. Töövõimetuslehe väljakirjutamise õigust ei ole kiirabi osutamisel ega tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 3 lõigetes 4 ja 6 nimetatud isikutel.

($2^1$) Ämmaemandal on haiguslehe väljakirjutamise õigus raseda või emapuhkuse õigust omava isiku töö- või teenistuskohustuste täitmise kergendamiseks või tööst keeldumiseks töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^5$ alusel.“;

**13)** paragrahvi 52 täiendatakse lõikega $2^3$ järgmises sõnastuses:

„($2^3$) Haiguslehte, mis sisaldab ettepanekuid terviseseisundile vastavate töötingimuste kohta töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^4$ alusel, on õigus välja kirjutada ainult arstil.“;

**14)** paragrahvi 53 täiendatakse lõikega $4^2$ järgmises sõnastuses:

„($4^2$) Kindlustatud isiku endisel tööandjal või füüsilisest isikust ettevõtjal ei ole kohustust teha töövõimetuslehele omapoolseid kandeid, kui eelmisele töövõimetuslehele järgnev töövõimetusleht algab pärast töö- või teenistussuhte lõppemist.“;

**15)** paragrahvi 53 lõike 5 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Hüvitis määratakse ja makstakse, kui kindlustatud isiku tööandja või füüsilisest isikust ettevõtja on teinud kindlustatud isiku elektroonilisele töövõimetuslehele X-tee liidese kaudu omapoolsed kanded hiljemalt 90. kalendripäeval alates töövõimetuslehe lõpetamisele järgnevast kuupäevast.“;

**16)** paragrahvi 54 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui kindlustatud isikule on antud terviseseisundile vastav töö töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^5$ lõike 1 alusel, maksab Tervisekassa kindlustatud isikule haigushüvitist. Hüvitis koos selle ajavahemiku eest saadava töötasu või palgaga (edaspidi *töötasu*) on võrdne haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasuga.“;

**17)** paragrahvi 54 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui kindlustatud isikul on õigus haigushüvitisele käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punkti 1 alusel ning talle antakse ajutiselt terviseseisundile vastav töö töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^4$ alusel, jätkab Tervisekassa kindlustatud isikule haigushüvitise maksmist käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punkti $4^1$ alusel alates haiguslehe alusel töötamise esimesest päevast. Maksmist ei jätkata kauem kui käesoleva seaduse § 57 lõikes 1 sätestatud tähtajani. Hüvitis koos selle ajavahemiku eest saadava töötasuga on võrdne haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasuga.“;

**18)** paragrahvi 55 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

„(9) Käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punktides 3, 4 ja $4^1$ sätestatud kindlustusjuhtumite puhul arvutatakse kalendripäeva keskmine tulu, lähtudes haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasust.“;

**19)** paragrahvi 56 lõige $1^1$ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„($1^1$) Kui haigushüvitise maksmise aluseks on tööst keeldumine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^5$ lõike 3 alusel, tekib kindlustatud isikul õigus käesoleva seaduse § 54 lõike 1 punkti 1 alusel arvutatavale haigushüvitisele alates teisest päevast, millal ta keeldus töö- või teenistuskohustusi täitmast.“;

**20)** paragrahvi 56 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui haigushüvitise maksmise aluseks on terviseseisundile vastava töö andmine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^5$ lõike 1 alusel, tekib kindlustatud isikul õigus käesoleva seaduse § 54 lõike 3 alusel arvutatavale haigushüvitisele alates päevast, millal ta asus terviseseisundile vastavaid töö- või teenistuskohustusi täitma.“;

**21)** paragrahvi 56 täiendatakse lõikega $2^1$ järgmises sõnastuses:

„($2^1$) Kui haigushüvitise maksmise aluseks on ajutiselt terviseseisundile vastava töö andmine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^4$ alusel, tekib kindlustatud isikul õigus käesoleva seaduse § 54 lõike 4 alusel arvutatavale haigushüvitisele alates päevast, millal ta asus ajutiselt tegema terviseseisundile vastavat tööd, kuid kõige varem 61. töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse päevast.“;

**22)** paragrahvi 59 lõikes 1 asendatakse arv „14“ arvuga „60“;

**23)** paragrahvi 59 lõige $1^1$ tunnistatakse kehtetuks;

**24)** paragrahvi 60 täiendatakse lõikega $1^1$ järgmises sõnastuses:

„($1^1$) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 ja lõikes 2 nimetatud piirang ei kehti juhul, kui kindlustatud isik saab töötasu töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^4$ või § $12^5$ alusel.“;

**25)** paragrahvi 61 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Tööandja tohib lubada isiku töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § $12^4$ või § $12^5$ alusel töö- või teenistuskohustusi täitma töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastatuse ajal, kui töötaja ja tööandja järgivad tervishoiutöötaja poolt haiguslehele märgitud ettepanekuid terviseseisundile vastavate töö- või teenistustingimuste kohta.“;

**26)** paragrahvi 89 täiendatakse lõigetega 28 ja 29 järgmises sõnastuses:

„(28) Käesoleva seaduse 2024. aasta 1. aprillil jõustunud muudatusi rakendatakse alates 2024. aasta 1. aprillist toimunud kindlustusjuhtumite puhul avatud uutele haiguslehtedele.

(29) Kui rasedale või emapuhkuse õigust omavale isikule kirjutatakse välja tööst keeldumise või terviseseisundile vastava töö andmise haigusleht enne 2024. aasta 1. aprilli, kohaldatakse tema kindlustusjuhtumile käesoleva seaduse enne 2024. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsiooni.

**27)** paragrahvi 89 täiendatakse lõikega 30 järgmises sõnastuses:

„(30) Kuni 2024. aasta 31. detsembrini kindlustatud isiku ambulatoorseks raviks vajalike ja ravimite loetellu kantud ravimite ostmiseks põhjendatult ning tõendatult tasutud summade hüvitamisel kohaldab Tervisekassa täiendava ravimihüvitise suuruse arvutamisel ja menetlemisel käesoleva seaduse redaktsiooni, mis kehtis kuni 2024. aasta 31. detsembrini.“;

**28)** seadust täiendatakse §-ga $89^3$ järgmises sõnastuses:

**„§ $89^3$. Töövõimetuse ennetamise süsteemi järelhindamine**

Sotsiaalministeerium analüüsib töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel ajutist terviseseisundile vastava töö andmist ning selle ajal hüvitise maksmise mõju ja tulemuslikkust hiljemalt 2029. aastal.“.

**§ 2. Avaliku teenistuse seaduse muutmine**

Avaliku teenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

**1)** paragrahvi 48 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ametnikule, kes on rase või kellel on õigus emapuhkusele, kohaldatakse töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-i $12^5$.

(2) Emapuhkuse lõppemisel on ametnikul õigus kasutada paranenud teenistustingimusi, millele tal oleks tekkinud õigus äraoleku ajal.“;

**2)** paragrahvi 83 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „tähenduses“ tekstiosaga „„ välja arvatud haiguslehe alusel teenistuses olemisel töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-de $12^4$ või $12^5$ alusel“;

**3)** paragrahvi 93 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Ametniku teenistusest vabastamine käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alusel ei ole lubatud, kui ametnik on teenistuses haiguslehe alusel töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-de $12^4$ või $12^5$ alusel, ametiasutusel on võimalik ametniku nõusolekul kohandada ametikohta või muuta ametniku teenistustingimusi või kui ametnikku on võimalik tema nõusolekul üle viia samas ametiasutuses teisele ametikohale, kus ülesannete täitmine vastab tema töövõimele ning sobib tema hariduse, töökogemuse, teadmiste ja oskustega.“;

**4)** seadust täiendatakse §-ga $116^2$ järgmises sõnastuses:

**„§ $116^2$. Käesoleva seaduse § 48 rakendamine**

Ametnikule, kellele on raseduse tõttu välja kirjutatud töövõimetusleht või kellel tekib õigus emapuhkusele enne 2024. aasta 1. aprilli, kohaldatakse käesoleva seaduse enne 2024. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsiooni § 48.“.

**§ 3. Sotsiaalmaksuseaduse muutmine**

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

**1)** paragrahvi 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) töötervishoiu ja tööohutuse seaduse §-des $12^2$ ja $12^3$ sätestatud tingimustele vastavat hüvitist ning § 13 lõikest 1 tulenevaid tööandja kulutusi töötaja töötervishoiu ja tööohutuse tagamiseks.“;

**2)** paragrahvi 3 punkt 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„18) majandus- või kutsetegevuse vabastuse iga päeva eest arvestatud arvestuslikku hüvitist, mille aluseks on füüsilisest isikust ettevõtjal tekkinud ravikindlustuse seaduse või selle alusel antud määruses sätestatud kindlustusjuhtum, välja arvatud ravikindlustuse seaduse § 60 sätestatud juhtudel, ning mille korral maksab haigushüvitist ka Tervisekassa ja mis vastab füüsilisest isikust ettevõtja eelmise aasta kalendripäeva keskmisele sotsiaalmaksuga maksustatavale tulule, millest on lahutatud ravikindlustuse seaduses sätestatud töövõimetushüvitise protsendile vastav osa tema maksustatavast tulust, arvestades käesoleva seaduse § 2 lõikes 5 sätestatut.“.

**§ 4. Tervisekassa seaduse muutmine**

Tervisekassa seaduse §-i 2 täiendatakse lõikega $3^1$ järgmises sõnastuses:

„($3^1$) Tervisekassa võib oma ülesannete täitmisel koostatud nõude, haldusakti või muu dokumendi toimetada füüsilisele isikule kätte posti teel tähtkirjaga, lihtkirjaga või väljastusteatega tähtkirjaga või elektrooniliselt. Elektroonilist kättetoimetamise viisi kasutatakse juhul, kui on mõistlikult võimalik eeldada, et isikul on juurdepääs enda elektronpostile.“.

**§ 5. Tulumaksuseaduse muutmine**

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

**1)** paragrahvi 42 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „lõikes $2^3$“ tekstiosaga „lõigetes $2^3$ ja $2^4$“;

**2)** paragrahvi 42 täiendatakse lõikega $2^4$ järgmises sõnastuses:

„($2^4$) Ravikindlustuse seaduse alusel tehtavatelt väljamaksetelt ei arvata tulumaksu kinnipidamisel maha maksuvaba tulu.“.

**§ 6. Töölepingu seaduse muutmine**

Töölepingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

**1)** paragrahvi $10^1$ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Katseaja hulka ei arvestata seda aega, kui töötaja tööülesannete täitmine oli takistatud, eelkõige kui töötaja oli ajutiselt töövõimetu, täitis haiguslehe alusel töötamise ajal tavapärasest erinevaid tööülesandeid või kasutas puhkust.“;

**2)** paragrahv 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**§ 18. Emapuhkuse õigusega töötaja töötingimused**

Emapuhkuse lõppemisel on naisel õigus kasutada paranenud töötingimusi, millele tal oleks tekkinud õigus töölt äraoleku ajal.“;

**3)** paragrahvi 88 lõike 1 punkti 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ei ole pikka aega tulnud toime tööülesannete täitmisega terviseseisundi tõttu, mis ei võimalda töösuhet jätkata (edaspidi *töövõime vähenemine terviseseisundi tõttu*), välja arvatud haiguslehe alusel töötamise korral.;“;

**4)** paragrahvi 97 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse § 88 lõikes 1, välja arvatud selle punktis 1 nimetatud alusel võib tööandja töölepingu üles öelda etteteatamistähtaega järgimata, kui kõiki asjaolusid ja mõlemapoolset huvi arvestades ei või mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kokkulepitud tähtaja või etteteatamistähtaja lõppemiseni.“;

**5)** seadust täiendatakse §-ga $139^{10}$ järgmises sõnastuses:

„**§ $139^{10}$. Raseda ning emapuhkuse õigusega töötaja töötingimuste rakendamine**

Isikule, kellele on raseduse tõttu välja kirjutatud haigusleht või kellel tekib õigus emapuhkusele enne 2024. aasta 1. aprilli, kohaldatakse käesoleva seaduse enne 2024. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsiooni § 18.“.

**§ 7. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmine**

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

**1)** seadust täiendatakse §-dega $12^3$– $12^5$ järgmises sõnastuses:

„**§ $12^3$. Tööandja vabatahtlik töövõimetushüvitis**

(1) Tööandja võib maksta töötajale töövõimetuslehe alusel lisaks käesoleva seaduse §-s $12^2$ alusel makstud haigushüvitisele ning ravikindlustuse seaduse või selle alusel antud määruse alusel tekkinud kindlustusjuhtumi korral makstud töövõimetushüvitisele vabatahtlikku töövõimetushüvitist.

(2) Tööandja ei maksa vabatahtlikku töövõimetushüvitist ravikindlustuse seaduse § 60 sätestatud juhtudel.

(3) Vabatahtlik töövõimetushüvitis ei tohi ületada töötaja töölepingu seaduse § 29 lõike 8 alusel arvutatud töötaja keskmist töötasu (edaspidi *keskmine töötasu*).

(4) Kui töötajale maksab töövõimetushüvitist Tervisekassa, siis arvutab tööandja maksimaalse vabatahtliku töövõimetushüvitise suuruse lahutades töötaja keskmisest töötasust ravikindlustuse seaduses sätestatud töövõimetushüvitise protsendile vastava keskmise töötasu summa.

**§ $12^4$. Haiguslehe alusel töötamine**

(1) Töötajal ja tööandjal on õigus kirjalikus vormis kokku leppida ajutiselt terviseseisundile vastava töö tegemises haiguslehe alusel, kui töötaja haiguslehele märgitud töökohustuste täitmisest vabastuse päevast on möödas rohkem kui 60 kalendripäeva ning töökohustuste täitmisest vabastatus kestab vähemalt 90 kalendripäeva kuni ravikindlustuse seaduse § 57 lõikes 1 sätestatud tähtajani.

(2) Tööandja ja töötaja on kohustatud järgima haiguselehele märgitud terviseseisundile vastavaid töötingimusi.

(3) Kui tööandjal ei ole võimalik pakkuda töötajale tema terviseseisundile vastavaid töötingimusi, ei tohi töötaja haiguslehe alusel töötada.

(4) Tööandja ei või haiguslehe alusel töötamise eest maksta töötasu vähem kui 50% enne haiguslehele märgitud töökohustuste täitmisest vabastuse päevale eelnenud päeval kokku lepitud töötasust.

(5) Lisaks tööandja makstavale töötasule saab töötaja haigushüvitist ravikindlustuse seaduses ette nähtud tingimustel ja korras.

(6) Töötaja ja tööandja võivad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe igal ajal üles öelda.

**§ $12^5$. Raseda ja emapuhkuse õigusega töötaja haiguslehe alusel töötamine**

(1) Rasedal ja emapuhkuse õigusega töötajal on õigus nõuda ajutiselt terviseseisundile vastavat tööd haiguslehe alusel, kui tema terviseseisund ei võimalda ettenähtud tööülesandeid kokkulepitud tingimustel täita.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel töötamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § $12^4$ lõigetes 2 ja 4–6 sätestatut.

(3) Rase ja emapuhkuse õigusega töötaja võib keelduda haiguslehe alusel tööülesannete täitmisest, kui tööandjal ei ole võimalik anda talle tema terviseseisundile vastavat tööd või töötaja loobub pakutavast tööst.“;

**2)** paragrahvi 13[1] lõike 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) ohtlikud kemikaalid ja neid sisaldavad materjalid, sealhulgas kantserogeenid, mutageenid ja reproduktiivtoksilised ained;“;

**3)** paragrahvi 13[1] lõiget 7 täiendatakse pärast tekstiosa „mutageenide,“ tekstiosaga „reproduktiivtoksiliste ainete,“;

**4)** paragrahvi 13[1] täiendatakse lõikega 17 järgmises sõnastuses:

„(17) Tööandja säilitab töötervishoiuteenuse osutamisega seotud andmeid 40 aastat töötaja viimasest kokkupuutest kantserogeeni või mutageeniga ja viis aastat töötaja viimasest kokkupuutest reproduktiivtoksilise ainega.“.

**§ 8. Seaduse jõustumine**

(1) Käesolev seadus jõustub 2024. aasta 1. aprillil.

(2) Käesoleva seaduse § 7 punktid 2–4 jõustuvad 2024. aasta 5. aprillil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 4–7 ja 27 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punkt 14 jõustub 2025. aasta 1. veebruaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2023

Algatab Vabariigi Valitsus

(allkirjastatud digitaalselt)